

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 17Csp/215/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116230995
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Mesárošová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4116230995.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Denisou Mesárošovou, v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž, Francúzska republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, v zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovaným v X.rade: V.. Z. Q., nar. XX.XX.XXXX a v 2. rade: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom V. pri T., Y. XXX/XX, o zaplatenie sumy vo výške 997,20 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd ukladá žalovanej v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 324,23 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu.

II. Žalobcovi sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 30%, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná v 1. rade.

III. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

IV. Súd žalobu voči žalovanej v 1. rade vo zvyšku zamietá.

V. Súd ukladá žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 32,07 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu.

VI. Žalobcovi sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 26%, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný v 2. rade.

VII. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

VIII. Súd žalobu voči žalovanému v 2. rade vo zvyšku zamietá.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa žalobou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a v 2. rade, vychádzajúc z osvedčenia o dedičstve, na zaplatenie sumy vo výške 910,82 eur spolu s príslušenstvom, pričom svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že žalobca uzavrel s porúčiteľom dňa 27.06.2012 zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty.

Obsahom úverovej zmluvy bolo poskytnutie revolvingového úveru vo výške 5.000,- eur a to na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve.

Prostredníctvom kreditnej karty porúčiteľ vyčerpal finančné prostriedky v celkovej výške 1.680,- eur .

Poručiteľ uhradil počas trvania úverového vzťahu na účet žalobcu sumu v celkovej výške 1.263,70 eur.

2./ Žalobca ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení v žalobe označil fotokópia právoplatného osvedčenia o dedičstve po poručiteľovi, Výpis žalobcu z obchodného registra; Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty zo dňa 27.06.2012, Výpis z úverového účtu poručiteľa.

3./ Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4./ V predmetnej veci súd vydal dňa 22.02.2017 platobný rozkaz č.k.17Csp/215/2016 - 36, voči ktorému bol podaný zo strany žalovaných odpor a preto súd predmetný platobný rozkaz Uznesením č. k. 17Csp/215/2016 - 77, zo dňa 29.01.2018 v zmysle § 265a § 267ods. 1 a 3 CSP zrušil a vo veci nariadil pojednávanie.

Žalovaní v odpore uviedli, že zmluva bola uzavretá 27.06.2012 a smrť syna nastala dňa 13.02.2015, čo je viac ako 2,5 roka od podpisu zmluvy pričom zmluva bola poistená a má za to, že keď bola plnená viac ako dva roky je tu dôvod na krytie cez poisťovňu Cardif, pričom v čase podania odporu ešte nedostali odpoveď od poisťovne.

5./ Podľa § 180 Civilného sporového poriadku boli splnené podmienky aby súd konal v neprítomnosti žalobcu, ako aj jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd predmetnú vec pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti .

6./ Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom vyjadrení k odporu uviedol, že čo sa týka k namietaniu poistenia a k vzniku poisťovnej udalosti, poisťovňa Cardiff Slovakia a.s., odmietla plnenie z poisťovnej udalosti z dôvodu, že v zmysle článku 12 ods. 1 písmena a) všeobecných poisťovných podmienok poisťovne poisťovateľ nie je povinný plniť z udalosti, ku ktorej dôjde v dôsledku samovraždy poisteného alebo pokusu poisteného o samovraždu v dobe do dvoch rokov od dátumu dohodnutého ako začiatok poistenia , pokiaľ nie v poisťovnej zmluve dohodnutá iná lehota a vzhľadom na vyššie uvedenú výluky z poistenia plnenia nezanikol nárok žalovaných 1. a v 2.rade na poistené plnenie z nahlásenej udalosti.

Žalobca v súvislosti so špecifikáciou žalovanej sumy uviedol, že suma vo výške 997,20 Eur sa skladá:

- z dlžnej istiny vo výške 691,06 Eur,
- z dlžných úrokov ku dňu úmrtia poručiteľa vo výške 6,61 Eur,
- z dlžných úrokov, ktoré by boli splatné v budúcnosti vo výške 298,03 Eur
- z dlžného poisteného vo výške 1,50 Eur.

7./ Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že o úvere s manželom nevedeli, nevedeli že si ich syn predmetný úver zobral.

Zistila, že predmetný úver bol poistený , k podpísaniu zmluvy došlo dňa 27.07.2012, vo všeobecných podmienkach spoločnosti je výluka, pričom má za to, že zmluva trvala dlhšie ako 2 a pol roka a poistenie sa na predmetný úver vzťahuje, čiže zanechal majetok uvedený len v dedičstve, ak čo sa týka príjmu z podnikania, príjem vyšiel len z dokladov, tento príjem nikdy nevideli a bez tohto príjmu by bol jeho majetok nulový , čiže by bolo v dedičskom konaní uvedené , že zomrel bez zanechania majetku .

8./ Žalovaný v 2.rade vo svojej výpovedi uviedol, že ani on nemal vedomosť o tom, že ich syn mal úver, taktiež namietal skutočnosť , že príjem zo živnosti vo výške 3.055,- eur za nemal nachádzať v osvedčení o dedičstve, išlo len o príjem fiktívny, má za to, že ich syn nezanechal žiadny majetok.

S návrhom na zaplatenie žalovanej sumy nesúhlasí.

9./ Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a dospel k nasledovným skutkovým a právnym zisteniam .

10./ Vzhľadom na skutočnosť, že porúčiteľ počas trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb zomrel, z Osvedčenia o dedičstve po porúčiteľovi Mgr. I. Q. , nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom V. pri T. , Y. XXX/XX , zomrelom dňa 13.02.2015, č.k. 23D 124/2015 vydaného na notárskom úrade Mgr. Evy Žebrákovej, notárky so sídlom Nitra, Kupeckého ul. č.16 bolo zistené, že porúčiteľovi prichádzajú do úvahy jeho rodičia Ing. Z. Q. a U. Q..

Ďalej z predmetného Osvedčenia bolo zistené, že všeobecná cena majetku porúčiteľa je vo výške 5.656,24 eur, výška dlhov porúčiteľa predstavuje sumu 3.838,98 eur a čistá hodnota dedičstva je vo výške 1.817,26 eur.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb (č.l. 18) bolo poistené, že predmetná zmluva č.XX.XX.XXXX, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a porúčiteľom dňa 27.06.2012 pozostávala z troch častí a to z časti 1. označenej ako Zmluva o spotrebiteľskom úvere, z časti 2. Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb a sčasti 3. označenej ako Poistenie.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (časť 1) bolo zistené, že porúčiteľovi bol poskytnutý úver vo výške 385,17,- eur.

Predmetný úver mal porúčiteľ splácať v 24 mesačných splátkach po 19,90 eur mesačne, prvá splátka sa mala zaplatiť najskôr 15.07.2012, termín splatnosti je 15-ty deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti úveru je 15.06.2014.

V predmetnej zmluve bolo dohodnuté RPMN pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru vo výške 19176 a priemerná RPMN vo výške 46,352%. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 18,16 %.

Predmetný úver bol zo strany porúčiteľa riadne uhradený, predmetný úver v konaní nebol sporný.

V časti 2 zmluvné strany uzavreli Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorej bol porúčiteľovi revolvingový spotrebiteľský úver do výšky schváleného úverového rámca.

Výška úverového rámca predstavovala sumu vo výške 5.000,- eur, výška mesačnej splátky predstavovala min. 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- eur , splatnosť mesačnej splátky bola dohodnutá 10.deň v mesiaci, výška úrokovej sadzby 28,68 %, RPMN vo výške 46,94 %, splatnosť 1. mesačnej splátky 10. deň v mesiaci v nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru, zmluvné strany si v zmluve dohodli základný súbor poistenia, s poplatkom za postenie vo výške 3,33 %, predmetná zmluva bola dohodnutá na dobu neurčitú.

Z potvrdenia ohľadom odfinancovaní peňažných prostriedkov na úverovom prípade porúčiteľa bolo zistené, že porúčiteľ formou revolvingu vyčerpal finančné prostriedky vo výške 1.620,- eur a z potvrdenia o prijatí splátok na úverovom prípade bolo zistené, že porúčiteľ doposiaľ uhradil na predmetnom úverovom prípade finančnú sumu vo výške 1.263,70 eur.

Zo žalobcom predloženého výpisu úverového účtu porúčiteľa bolo zistené, že každá splátka vyplývajúca z revolvingového úveru pozostávala z istiny, úrokov a poistenia .

V časti 3 predmetnej zmluvy sú uvedené spoločné ustanovenia k ZoSÚ a ZoRSÚ, kde v bode 1. je upravené Poistenie .

V predmetnej časti porúčiteľ vyhlásil, že sa oboznámil s Rámcovými zmluvami o poistení č. X a X platnými v čase podpisu ZoSÚ a ZoRSÚ aktuálnymi všeobecnými poistnými podmienkami Poistovne Cardif Slovakia a.s..

Porúčiteľ si vybral Základný súbor poistenia - pre prípad pracovnej neschopnosti , plnej a trvalej invalidity smrti .

Z histórie platieb vyplýva, že právny predchodca žalobcu účtoval poplatky, a to za správu úveru 2,90 Eur až 2,99 eur mesačne, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 11,90 Eur a poplatok za predčasnú splatnosť istiny 30,-Eur .

V bode 13 zmluvy o revolvingovom úvere sa uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je aktuálny sadzobník poplatkov, avšak tento nie je spojený s touto zmluvou a ani súdu nebol predložený.

Porúčiteľ, ko vyplýva z podania žalobcu aj predložených listín, dlhuje na úverovej istine 681,01 Eur, dlžné úroky, poplatky a poistenie tvoria sumu vo výške 44,46 Eur.

11./ Podľa § 52 odsek 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12./ Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými existoval záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalobca konal a poručiteľ, ktorý bol fyzickou osobou nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Tým sa pri rozhodovaní o žalobe otvoril priestor pre aplikáciu §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch zákona č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

13./ Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14./ Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15./ Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. / Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17./ Podľa § 2 písmeno e, zák. č. 129/2010 Z.z. O spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, povoleným prečerpaním je forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

18./ Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19./ Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru..

20./ Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/

21./ Podľa § 10 ods. 1, zák. č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

22./ Podľa ods. 2 vyššie cit. zák. ustanovenia, počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania je veriteľ povinný pravidelne informovať spotrebiteľa prostredníctvom výpisu z účtu alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi, o

- a) období, ktorého sa výpis z účtu týka,
- b) výške čerpaných prostriedkov a dátumy ich čerpania,
- c) zostatku z predchádzajúceho výpisu a jeho dátume,
- d) novom zostatku,
- e) dátume a výške splátok spotrebiteľa,
- f) uplatnenej úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru,
- g) všetkých uplatnených poplatkoch súvisiacich so spotrebiteľským úverom zaplatených v danom období,
- h) minimálnej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

23./ Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24./ Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25./ Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

26./ Súd z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný len čiastočne.

27./ V predmetnom konaní neboli sporné skutočnosti týkajúce sa uzavretia Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, nebolo sporné, že porúčiteľ vyčerpal sumu vo výške 1.620,- eur a žalobcovi vrátil splátky v celkovej výške 1.263,70 eur.

Spornou bola výška uplatnenej sumy zo strany žalobcu, pričom žalovaní v rámci svojej obrany tvrdili, že k uzavretiu poisťovnej zmluvy, ktorá je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb došlo dňa 27.06.2012 a z toho dôvodu mala vzniknúť nedoplatok na úverovom prípade uhradiť výlučne spoločnosť Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. v zmysle 3. časti predmetnej zmluvy.

Predmetom sporu je zaplatenie sumy vo výške 997,20 eur, ktorá pozostáva z dlžnej istiny vo výške 691,06 Eur, z dlžných úrokov ku dňu úmrtia porúčiteľa vo výške 6,61 Eur, z dlžných úrokov, ktoré by boli splatné v budúcnosti vo výške 298,03 Eur, z dlžného poisťového vo výške 1,50 Eur, pričom ide o nárok

uplatňovaný podľa druhej časti Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb.

28./ Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

29./ V súvislosti s uvedeným sa súd zaoberal platnosťou časti zmluvy týkajúcej sa dohody o úroku, a to s poukazom na § 39 OZ v spojení s § 3 ods. 1 OZ.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Súd posúdil primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby 28,68% ročne v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch. Podľa údajov zverejnených Národnou bankou Slovenska priemerná miera úrokových sadzieb úverov poskytnutých v období 06/2012 s fixáciou úrokovej sadzby nad 5 rokov bola 13,58 % ročne.

Úroková miera v predmetnom prípade (28,68 %) takmer dvojnásobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru pri porovnateľných úveroch. Súd sa značne kriticky vyjadril už aj k nižším úrokovým sadzbám (napr. Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26 % na 18 % a sadzbu 26 % vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

Súd nepovažuje za správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré často ich stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru, a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení.

V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % proti priemeru bánk.

Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol, „Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“.

Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky.

V tomto smere je potrebné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 13,44% p.a.). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 28,68 % p.a. viac ako 2-násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (13,58 % ročne).

Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi, a preto súd vyhodnotil dohodu o úroku ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pri závere o neplatnosti dohody o úrokoch, ktorý vo svojom dôsledku znamená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ je potrebné vychádzať z toho, že žalovaní by mali veriteľovi vrátiť len poskytnuté finančné plnenie porúčiteľovi bez uplatneného úroku a poplatkov, teda vo výške 1.620,- eur.

30./ Vo vzťahu k poplatku za správu úveru (dojednanému v zmluve o úvere) súd dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k.18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012, v zmysle ktorého:

„Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka,, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Zz.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).“ K tomuto odvolací súd konštatuje, že poplatku za správu úveru nekorešponduje plnenie veriteľa v prospech spotrebiteľa. Správa, vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odpltnú službu veriteľa klientovi, práve naopak, slúži výhradne záujmom veriteľa. Na uvedenú skutočnosť napokon reflektoval aj zákonodarca, ktorý účtovanie takýchto poplatkov zakázal (§ 37 ods. 21 zákona č. 483/2001 o bankách v znení účinnom od 10.06.2013). Dojednanie o poplatku za správu úveru preto v predmetnom prípade predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná (§ 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka). Na základe neplatnej podmienky veriteľovi nevzniklo právo na plnenie.

Z histórie platieb vyplýva, že právny predchodca žalobcu účtoval porúčiteľovi poplatky, a to za správu úveru 2,90 Eur až 2,99 eur mesačne, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 11,90 Eur a poplatok za predčasnú splatnosť istiny 30,-Eur (č.l. 20- 22) .

Tieto poplatky okrem poplatku za správu úveru však nie sú súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere.

V bode 13 zmluvy o revolvingovom úvere sa uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je aktuálny sadzobník poplatkov, avšak tento nie je spojený s touto zmluvou a ani súdu nebol predložený čiže vznik nároku na zaplatenie poplatkov však žalobca nepreukázal.

Porúčiteľ ako vyplýva z podania žalobcu aj predložených listín, dlhuje na úverovej istine 681,01 Eur, dlžné úroky, poistenie a ostatné tvoria sumu vo výške 44,46 Eur.

Žalobca v tomto smere dokonca neuniesol ani len bremeno tvrdenia, keď v žalobe nijakým spôsobom nekonkretizuje, aké poplatky, v akej výške boli porúčiteľovi účtované, ani ustanovenia zmluvy resp. jej príloh, z ktorých odvodzuje vznik nároku na poplatky. Žalobca nepreukázal existenciu dojednania o podmienkach vzniku nároku na ich zaplatenie, o ich výške. Účtovanie poplatkov tak nemožno považovať za opodstatnené.

Vo vzťahu k čiastke istiny nad 1.263,70 Eur súd prvej inštancie uvádza, že v tejto časti žalobca procesný útok adekvátne nezvládol. V porovnaní k sume 1.263,70 Eur, ktorú jednoznačne preukázal, že porúčiteľ plnil, tak čiastka nad túto sumu pozostáva z nejasných zložiek od poisťovnej povahy až po financovanie „na svoj účet“. Takéto nejasné, nevysvetlené a tiež nepreukázané tvrdenia súd neakceptoval a preto uplatnené poplatky nepriznal..

31./ Pokiaľ ide o poisťné, k tomuto súd uvádza, že žalobca vznik poisťovania, a teda ani vznik nároku na poisťné nepreukázal, keď súdu nepredložil rámcové zmluvy o poisťovní, na ktoré odkazuje zmluva o úvere v časti 3., bod. 1.1.

32./ Vzhľadom na vyššie uvedené bolo dôvodné vychádzať zo skutočnosti, že žalobca má nárok len na vrátenie sumy zodpovedajúcej prostriedkom, ktoré porúčiteľ reálne čerpal.

Keďže ide o úver bez úrokov a bez poplatkov, žalobca má nárok na rozdiel medzi skutočne zaplatenými platbami zo strany porúčiteľa, ktoré sú vo výške 1.263,70 Eur a čerpanou výškou úveru 1.620,- Eur, čo predstavuje sumu 356,30 Eur, ktorú súd žalobcovi priznal a žalobu vo zvyšku uplatnenej sumy vzhľadom na vyššie uvedený záver ako nedôvodnú zamietol.

33./ Čo sa týka obrany žalovaných, ktorí tvrdili, že k uzavretiu poisťnej zmluvy, ktorá je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb došlo dňa 27.06.2012 a z toho dôvodu mala vzniknúť nedoplatok na úverovom prípade uhradiť výlučne spoločnosť Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s. v zmysle 3. časti predmetnej zmluvy súd uvádza, že sa predmetnou skutočnosťou nezaoberal, nakoľko má za to, že sumu na ktorú ich súd zaviazal si môžu uplatňovať od poisťovni, pričom v konaní sa bude riešiť ako predbežná otázka určenie platnosti alebo neplatnosti predmetnej poisťnej zmluvy.

34./ Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

Z čoho vyplýva, že zodpovednosť dedičov je podľa § 470 ods. 2 OZ zásadne delená, pričom každý z nich zodpovedá za uvedené náklady a dlhy len v rozsahu ceny svojho dedičského podielu k cene celého dedičstva. Pohľadávka prípadných veriteľov sa takto rozkladá na jednotlivých dedičov podľa počtu dedičov a ceny každého jednotlivého dedičského podielu. Preto, ak je žalovaných viac osôb na tom základe, že ako dedičia sú povinní plniť záväzky poručiteľa, nejde na strane žalovaných o prípad nerozlučného spoločenstva (R 23/ 1955).

Žalobca si voči žalovanej v 1. rade uplatňoval sumu v rozsahu 91% a voči žalovanému v rozsahu 9 % z nadobudnutej hodnoty dedičstva.

Vzhľadom na túto skutočnosť, súd zaviazal žalovanú v 1. rade na zaplatenie sumy vo výške 324,23 eur a žalovaného v 2. rade na zaplatenie sumy vo výške 32,07 eur.

35./ Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36./ Žalobca voči žalovanej v 1. rade sa domáhal zaplatenia celkovej sumy vo výške 910,82 eur (100%), z uplatnenej sumy priznal len sumu vo výške 324,23 eur (35%), vo zvyšku 586,59 eur (65%) žalobu zamietol a nakoľko miera úspechu žalobcu predstavuje 30 % (65% - 35%), v takejto miere mu súd priznal aj náhradu trov konania.

Žalobca voči žalovanému v 2. rade sa domáhal zaplatenia celkovej sumy vo výške 86,38 eur (100%), z uplatnenej sumy priznal len sumu vo výške 32,07 eur (37%), vo zvyšku 54,31 eur (63%) žalobu zamietol a nakoľko miera úspechu žalobcu predstavuje 26 % (63% - 37%), v takejto miere mu súd priznal aj náhradu trov konania.

37./ V zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie (§ 127 CSP) , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP)

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania a § 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.